

© DIANE SCHOONHOVEN

MEER DAN 1000 GEITEN, WERK VOOR 2 MENSEN

De jaarlijkse studiereis van Boerenbond voor (startende) geitenhouders bracht ons naar het melkgeitenbedrijf van de familie van Logtestijn in Ell, in de buurt van het Nederlands Limburgse Weert. Dit bedrijf met ruim 1100 melkgeiten heeft geen grond en koopt alle voeders aan. – *Diane Schoonhoven, landbouwconsulent Boerenbond & Sander Van Haver, innovatieconsulent*

De familie van Logtestijn komt van oorsprong uit Noord-Brabant waar ze een bedrijf runde met 400 melkgeiten. Omdat de gebouwen er te klein werden en uitbreiden niet mogelijk was, kochten Eric en Yvon van Logtestijn in 2005 in Nederlands Limburg een champignonkwekerij en verhuisden. Hier bouwden ze een volledig nieuwe stal voor de melkgeiten. De champignonkwekerij werd omgebouwd naar een opfokstal. "Onder-tussen is de geitenstapel flink gegroeid, maar verdere groeiplannen zitten er voorlopig niet in", vertelt Eric. "Het huidige aantal van ruim 1100 geiten kunnen wij goed aan, maar is voor ons zeker voldoende. We doen alle werk met ons tweeën. De kwaliteit van de dieren is

zeker zo belangrijk als het aantal. Daarom besteden we veel aandacht aan fokkerij en de opfok van onze lammeren, zodat de levensduur en melkproductie van onze geiten verbeterd."

Kunstbiest

Alleen tijdens de aflammerperiode is er extra hulp voorzien. Om goed te starten moeten alle lammeren zo snel mogelijk na de geboorte – en zeker binnen de 2 uur – de eerste biest gehad hebben. Per keer wordt 100 ml biest gegeven met de fles. Na deze biest wordt het lam nog één keer aan de automaat geholpen. Daarna moet het lam zijn plan zien te trekken. Momenteel geeft de familie van Logtestijn kunstbiest aan de lammeren, maar in

het verleden werd ook gebruik gemaakt van koeien- en geitenbiest. "Koeien- en geitenbiest wordt beter gedronken dan kunstbiest", weet Yvon. "Maar voor koeienbiest van een para-tbc-vrij bedrijf moeten we 45 minuten rijden. En omdat we niet meer CAE-vrij (capriene arthritis en encephalitis) zijn, gebruiken we geen biest meer van onze eigen geiten. We gaven altijd de biest van geiten die droog hadden gestaan. De kwaliteit daarvan ligt hoger dan de biest van jaarlingen." Als de geiten 7 tot 8 weken oud zijn en minimaal 13 kg wegen, worden ze gespeend. Zij blijven dan nog 2 weken in hetzelfde hok staan, zodat voor de pas gespeende lammeren de huisvesting niet tegelijkertijd verandert, want dat zou te

veel stress opleveren. "Als de jonge geiten 10 weken oud zijn, verhuizen ze naar een ruime opfokstal met natuurlijke ventilatie", gaat Yvon verder. "Op dat moment is het echt hoog tijd dat ze uit de mechanisch geventileerde stallen vertrekken, de hoeveelheid ammoniak die ze produceren is dan zo hoog dat deze niet voldoende kan worden afgevoerd. De opfokstal bevat zeer veel ruimte, waardoor de luchtkwaliteit daar zeer goed is. Dat was een bewuste keuze."

In 6 groepen

De stal is ruim. De geiten worden in 6 groepen gehouden, waarvoor men 4 verschillende rantsoenen bereidt. Enerzijds staan de jaarlingen in groepen apart, anderzijds worden de andere geiten ingedeeld in productiegroepen en volgens conditie. De melkproductie wordt bepaald met behulp van melkmeters. In de 72 stands carrousselmelkstal zijn 18 melkmeters aanwezig. Van de melkgeiten die in de melkgeitenstal staan, worden alleen de tweedejaars bevrucht, door middel van kunstmatige inseminatie. "Achter het dek- en fokprogramma schuilt een hele bedrijfsfilosofie", aldus Eric. "Sinds 2002 wordt KI toegepast, vooral ook om het bedrijf gesloten te houden. Voor deze kunstmatige inseminatie maken we dit jaar gebruik van het sperma van 8 verschillende bokken; ongeveer 65% van de melkgeiten is dan drachtig. De niet-drachtige geiten en alle oudere melkgeiten worden aangehouden om te duurmelken.

Een strikt rantsoen geeft een homogene productie.

De geiten worden in oktober geïnsemineerd. Zo zijn de lammetjes zeker voldoende uitgegroeid als ze het jaar daarop in november bij de bok gaan. Alle lammeren die voor de eerste keer gedekt worden, gaan bij de bok in de opfokstal. Zo voorkomen we dat er een bok bij de melkgeiten staat. Dat geeft meer rust in de geitenstal en vermindert het speenbijten. Schijndracht komt ook bij ons nog te vaak voor. De bokken die gebruikt worden om de lammeren te dekken, worden ook maximaal gewisseld om inteelt te voorkomen. Momenteel maken we daarom gebruik van Alpinebokken. Deze bokken vererven een hoger eiwitgehalte en dat is voor ons belangrijk omdat wij onze melk leveren aan de coöperatie Amalthea, die

- 1 Het krachtvoer zit in verschillende silo's en wordt computergestuurd in het rantsoen gemengd.
- 2 Kunstmatig gedroogd gras en luzerne. Een frontlader volstaat als mechanisatie.

vooral uitbetaalt naar eiwitgehalte. Voor de productie van geitenkaas is immers vooral eiwit van belang." Eric is overigens voorzitter van deze coöperatie met leden in België en Nederland.

Kunstmatig gedroogd gras

Door alle voeders aan te kopen, houdt het bedrijf strikt toezicht op het rantsoen. Zo bestaat het rantsoen, behalve uit citruspulp, brok en maïs, ook uit kunstmatig gedroogd gras en luzerne. De maïs wordt aangekocht op bedrijven in de regio. Er gaat ook vaste mest naar deze bedrijven. Het krachtvoer zit in verschillende silo's en wordt computergestuurd in het rantsoen gemengd. Zodoende worden schommelingen in het

rantsoen voorkomen en kunnen de geiten een melkproductie van ongeveer 1150 l met hoge gehalten halen. "De aankoop van deze producten is zeker niet goedkoop", getuigen Yvon en Eric, "maar dit is in onze bedrijfssituatie te verantwoorden omdat we een hoge arbeids-efficiëntie (liter melk per uur) hebben, wat niet haalbaar is als we allerhande veldwerk zouden moeten doen. Ook hebben we, behalve in onze frontlader met voederbak, in geen andere machines geïnvesteerd. Ook zo kunnen we de nodige machinekosten uitsparen." ■